

Van het WP, de dingen die voorbijgaan.....

De dagen zijn lang vervlogen, maar de herinneringen blijven levend. Het Winkler Prins van de jaren '50 lijkt in retrospect wel erg braaf en gezapig. Wat toen b.v. als een vermetele daad gold, was weinig meer dan een kwajongensstreek: de pijp van wiskundeleraar Heukels, een verstokte roker – ja, er werd toen in de klas gerookt! - met gras en onkruid vullen en met een laagje tabak bedekken. Hij gaf overigens geen krimp. Zo'n Pietje Bell grap kon je bij de iconische Streurman, leraar Duits, niet uithalen. Diens autoriteit was overweldigend. Hij wist niet alleen alles van de Duitse literatuur, maar was ook de sturende kracht achter het culturele leven in Veendam en, natuurlijk, de oprichting en organisatie van het Veenkoloniaal museum. Ook de lerares Frans (naam vergeten) moest weinig hebben van kinderachtig gedoe. De manier waarop zij haar shag rolde op haar dij, zittend in de vensterbank, is mij beter bijgebleven dan haar lesgeven. Haar non-conformisme had weinig weerklank bij ons, brave leerlingen. Met uitzondering van jeugdvriend Gerard Duintjer, een Provo avant la letter, die zich later ontpopte als buitengewoon origineel en wijsgerig kunstenaar. Op bijgaande foto was hij nog niet zover want we bliezen samen heel gedwee een duetje van Mozart op de jaarlijkse, grote Winkler Prins schoolavond in de oude Societeit Veenlust. Zo'n schoolavond was een mega-gebeurtenis waarvoor alle trotse ouders werden uitgenodigd (die ik als 'voorzitter' van de schoolvereniging mocht verwelkomen).

Nee, de hoognodige mentaliteitsverandering kwam pas in de vroege jaren zestig, toen autoriteit niet langer vanzelfsprekend werd en bedaagde politici en bestuurders het veld moesten ruimen. Maatschappijkritiek werd modieus. Voor mij kwam de kentering na een jaartje universiteit in Amerika, tussen eindexamen gym-b en studie in Groningen, waar ik als ontwortelde veenkoloniaal opeens Marcuse moest aanhoren – de guru van Nieuw Links - en de verbanden tussen marxisme en freudianisme moest verkennen. Zo'n tussendoor jaar kan ik trouwens iedere huidige scholier sterk aanbevelen.

Maatschappelijke ommekeer en civiele onrust zijn mij sindsdien vertrouwd geworden door mijn werk in de (Nederlandse) Buitenlandse Dienst, de Verenigde Naties en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) . Door speling van het lot kwam ik steeds meer in crisishaarden te werken, voor de VN in Ruanda ten tijde van de genocide, in ex-Joegoslavië als hoofd van de EU monitors die het vredesakkoord moesten bewaken, vervolgens voor de OVSE in Albanië toen dat land in een burgeroorlog dreigde te vervallen en moest worden gereconstrueerd, en voor de VN/OVSE in Kosovo dat zich poogde te ontworstelen aan Servische bevoegdheid en enige tijd internationaal bestuurd moest worden. Uit eindelijk belandde ik als NAVO-ambassadeur in Afghanistan, waar de combinatie van civiele en militaire inspanningen helaas (nog) niet de gewenste resultaten heeft gebracht. Ook nu nog mag ik me, vanuit een thuisbasis in de Balkan, af en toe op het internationale diplomatieke pad begeven als aanvoerder van 'waarnemingsmissies' bij verkiezingen in landen waar de democratie nog wel wat te wensen over laat.

Ik heb helaas een eerdere WP mijlpaal – 125 jaar – moeten missen en kijk dus uit naar de komende reunie en het weerzien met oude, en dan bedoel ik inderdaad oude, schoolgenoten! -----Tekst Daan Everts-----